

Posudek oponenta diplomové práce

Vysoká škola:	Univerzita Karlova v Praze
Fakulta:	Právnická fakulta
Katedra:	Katedra mezinárodního práva veřejného
Diplomant:	Tereza Kuchařová
Téma diplomové práce:	Zacházení s osobami s dučevní nemocí z hlediska čl. 3 EÚLP a Česká republika
Vedoucí diplomové práce:	JUDr. Mgr. Alla Tymofeyeva, PhD.
Oponent diplomové práce:	JUDr. Martin Faix, PhD., MJI

Výběr tématu práce, jeho aktuálnost a náročnost

Autorkou zvolené téma pro zpracování v rámci diplomové práce není nové a ani autorčin přístup k tomuto tématu není nikterak novátorský. Jedná se ale o téma stále aktuální a skýtající možnost reflektovat novější judikaturu ESPLP, resp. zkoumat její odraz v národním, v tomto případě českém kontextu. Téma není nikterak obtížné, naopak za obtížné považuji uchopit ho tak, aby z jeho zpracování byl jasně identifikovatelný vlastní přínos diplomantky. Z hlediska zpracování kladlo téma na autorku spíš nižší nebo střední nároky.

Formální stránka práce

Z hlediska formálního je diplomová práce zpracovaná na úrovni, která navzdory některým nedostatkům odpovídá požadavkům kladeným na tento druh kvalifikačních prací a příslušným univerzitním předpisům PF UK.

Lze upozornit na nedostatky ve formální úpravě, například chybějící interpunkční znaménka na konci vět v poznámkách pod čarou, použití odlišného typu písma např. na str. 52, atd. Problematické je také uvádění zdrojů. Například na str. 22 je zcela evidentní, že text jednotlivých odstavců není autorským textem, ale že cituje standardy CPT. Autorka uvádí odkaz na dokument ale pouze na konci celé podkapitoly a v poznámce pod čarou odkazuje na vícero stran najednou. Na str. 23 a 24 je pak v úvodu kapitoly přímá citace, opět bez uvedení zdroje.

Rozsah práce je standardní, struktura práce v zásadě odpovídá cílům práce a umožňuje nalézt odpovědi na výzkumné otázky formulované autorkou. Základní strukturu práce tvoří kromě

úvodu, závěru a dalších náležitostí (seznam použitých zdrojů, abstrakty atd.) také substantiální kapitoly, doplněné přílohou, jejíž obsahem je přepis rozhovoru s odborníky z praxe.

Autorka opatřila práci seznamem použité literatury. Rozsah poznámek pod čarou je spíš podstandardní. Diplomantka sice vycházela z relevantních odborných statí a pracovala také s primárními prameny – bohužel ale v nedostatečném rozsahu. Z hlediska použité literatury absentuje odborná literatura (zejm. zahraniční) k problematice čl. 3 EÚLP, z hlediska analyzované judikatury pak není zřejmé, proč autorka pracuje pouze se dvěma rozhodnutími ESLP.

Struktura, obsah a celkové zvládnutí práce

Struktura práce je zčásti logická a alespoň částečně umožňuje diplomantce hledat odpovědi na otázky vytyčené v úvodu. Chtěl bych podotknout, že z předložené práce je zřejmý zájem o problematiku i námaha, kterou autorka do zpracování práce vložila (to dosvědčuje mj rozhovor s odborníky z praxe). Bohužel výsledek snažení je rozpačitý.

1. Práce trpí výraznou popisností. Zcela zbytečné se např. jeví opakovat notoricky známá fakta k rozsudku Irsko vs. Velká Británie (str.10), uvádět dlouhé citace z rozsudků (str. 10-11), či popisovat fungování a organizaci CPT. Velké části kap. 2 jsou pouhými výňatky standardů CPT bez další autorčiny práce s těmito texty.
2. Dále považuji za problematické, že včlenění různých aspektů není odůvodněno (absentuje skutečný popis metodologie práce), autorka se pak dopouští různých exkursů (str. 20: „v tomto bodě je vhodné upozornit...“; „nemohu nezmínit dva rozsudky...“), příp. i když uvede relevantní aspekty, jejich reflexe z pohledu výzkumných otázek je nedostatečná (autorka popisuje notoricky známé kauzy *Bureš v. ČR* a *Dvořáček v. ČR*, otázku jejich implementace již ale neanalyzuje).
3. Z hlediska uchopení problematiky mi není zřejmé, proč autorka vymezuje pouze pojem „ponižující zacházení“ a ne taky další relevantní pojmy (mučení atd.), dále proč vymezuje pojem „osoba s duševní nemocí“, když tento pojem čl. 3 EÚLP neobsahuje.
4. Formulace i uchopení textu často vyvolávají u čtenáře pochybnosti o záměrech autorky. Například na str. 11 uvádí, že se v práci věnuje „*převážně takovému jednání, které nenaplnjuje znaky mučení*“. Není zřejmé, jaký důsledek autorka spojuje s faktem, že se věnuje „převážně“ problematice nelidského či ponižujícího zacházení.
5. Autorka i ve stěžejních kapitolách nabízí spíš kompilát získaných informací, než avizovaný „rozbor“. Například v kap. 2 tak proti sobě staví závěry návštěvy CPT z r. 2018 a informace

o naplňování závěrů správy získaných ze zejm. vládních dokumentů. V další kapitole pak uvádí reakce (často v podobě dlouhých citací) odborníků, neziskových organizací apod. na některé problematické aspekty, jako např. síťová lůžka, ale nikterak již s těmito závěry nepracuje, nekonfrontuje je. Závěrem jsou tak vágní a obecná osobní ohodnocení, např. na str. 39: „*Pohled na síťová lůžka obsažený v této zprávě považuji osobně za poměrně vyvážený a racionální.*“

6. Pro práci jsou názory odborníků z psychiatrické praxe zajisté přínosné a pro čtenáře zajímavé, ale rozsah takto včleněných informací a zejm. jejich chybějící utilizace pro právní aspekty problematiky (které jsou tématikou předkládané práce) považuji za problematický. Stručně řečeno, autorka zcela opomíná propojit vyjádření odborníků a další zdroje s právními aspekty, resp. čl. 3 EÚLP jako centrálními otázkami diplomové práce.
7. Za zcela nadbytečnou považuji kap. 4.2 věnovanou reformě péče o duševní zdraví. Kromě jiného zcela absentuje propojení s čl. 3, resp. problematikou čl. 3 EÚLP obecně.

Celkové hodnocení

Celkově lze konstatovat, že předložená diplomová práce dosahuje úrovně, která navzdory výše uvedeným nedostatkům ještě splňuje nároky kladené na tento druh kvalifikačních prací na PF UK. Z uvedených důvodů **doporučuji** diplomovou práci k ústní obhajobě a v závislosti od výsledku obhajoby ji hodnotím klasifikačním stupněm

Dobře

Otázky k obhajobě:

1. V rámci obhajoby by měla diplomantka reagovat na výtky uvedené výše, zejména odůvodnit výběr a přínos případových studií.

V Olomouci dne 19. září 2022

JUDr. Martin Faix, Ph.D., MJI